

Torej, vi pomilovanja vredni siromaki, vi imate denar, svoj pošten denar, a bogati škofi in farji ga po postavi nočejo razdeliti med vas. In to je cerkveni rop! Se celo, kadar se zida kaka cerkev, mora plačati ubogi trpin, kmet, obrtnik, in delavec. Ta mora za vse skrbeti, čeravno ima toliko plačil, da mu za njegovo družino nič ne ostaja, s katero se mora od ranega jutra do pozne noči ubijati za vsakdanji kruh. Kadar so kake volitve ali shodi, takrat imajo duhovniki dosti denarja, kadar pa se gre za božjo čast, takrat pa zaklenejo svoje kase in plačajo ti, kmetič! Čeravno smo prepričani o poštenosti rajhenburskega župnika, vendar zavoljo drugih farčkov moramo tu omeniti nasvet, ki ga je dal neki prefrigan far svojemu sosedom župniku, ki je vedno tarnal, da ne more shajati: Le zidaj in popravljal, naroči nove zvone, nov križev pot, cerkvene klopi, kak parament, pri tem se da marsikak stotak vtakniti v žep in ti boš kmalu bogat.

Novice.

Prvaški poslanci. Svet se spreminja. Pravijo, da požre svinja svoje mlade. Ali — svet se spreminja. Novi prvaški poslanci požirajo stare. Nikar ne mislite, da se šalimo, to je sveta resnica. Prva žrtev je hofrat Ploj. Hofrati „imajo obzira“, zato tudi mož ni mogel „za blagor naroda“ tako nastopati, kakor soto zahtevali farovski politiki. In zato ga bodo prvaki — najmanj živega sežgali. Poleg tega tudi zato, ker so na Slovenskem edino mokronosi kaplani poklicani, da delajo politiko. Ali hofrat Ploj je šel pravzaprav le na Šušteršičove limanice. In Šušteršič je vendar vsevedoč, vsegamogočen in poštenjak do kosti, ako ravno ima ožlindrane roke. Ali koroški prvaki taje vsevednost Šušteršičovo in „Mir“ piše, da je mož „pokopal tužni Korotan“. Tako mečejo tisti na prvaške poslance blato, kateri so jih v nebesa dvigali. In zakaj? No, zato, — ker vlada na Slovenskem kaplanokratija. Vsi drugi smo nič, kaplan je vse! Vsi imajo gobec držati, kaplan le naj govori! Vsi so šleve, le kaplan je junak. Na Koroškem „monsignore“ Podgorc in tovarši, na Kranjskem kaplan Lampe, na Štajerskem kaplan Korošec. To je sveta trojica in kdor se ji ne pokori, pade ob tla in če je cestni pometal ali pa hofrat... Ali resno: vsakdo vidi zdaj, da smo imeli prav s svojimi napadi na prvaške poslance; kajti zdaj se koljejo sami in ponavljajo, kar smo mi pravili. In kot „amen v očenašu“ bemo v nemško pisanem prvaškem listu v Mariboru hvaljenje poslanca Wastiana. Tako je! Wastian je ravno od kaplanov neodvisen človek, ki zastopa ljudstvo, ne pa požrešno, nikdar sito rimsko bisago!

Pravica. Pravijo sicer, da ima pravica vezane oči, ali semtertja pogodi pa le pravo. To je moral poizkusiti naš ljubi prijatelj fajmošter Vurklec v Dobjem. Naši čitatelji se bodo spominjali, da je ta vzor-duhovnik pred precejšnjim časom veliko neumnost napravil. Pošegetali smo ga namreč malo v „Štajercu“ in skočil je, kakor da bi ga gad pičil ter tekel urnih nog k sodniku. Misli je, da nas bodo kar orožniki odgnali v ječo. Tožil je naš list in dopisnika kmeta Dernjača. Mi smo se že takrat prav iz srca smejali, kajti vedeli smo, da je vse do pičice res, kar smo pisali o tem črnem tičku in da mu bomo pred sodnijo lahko cele romane dokazali. Pravda je tekla leto dni. Vurklec je pričel misliti: „Štajerc“ in Dernjač nista na glavo padla, dajmo se „zglihati“. In pričel je nadlegovati Dernjača, naj se „ogliha“. Pa ni šlo in ni šlo. In končno: pred obravnavo je potegnil fajmošter tožbo brezpogojno nazaj! S tem je Vurklec sam priznal, da se je orezal, da je res, kar smo pisali, — in plačal bode okoli 1500 kron stroškov. Dober tek, prijatelj!

Klerikalna ljubezen. Zadnji „Fihpos“ napada na nesramen način okrajni šolski svet v Ptuj. Kmete, ki so si izvolili ta svet, imenuje žegnani list „zarobljene“, „grde izdajalce“ itd. Zapomnite si, kmetje, žegnani farji, ki žive od vaših krvavih žuljev, ki bi morali počrkati, ko bi vi ne delali, — vas tako psujejo. „Fihpos“ pravi nadalje: „Vi pa se teh Judežev (naprednih

kmetov) ogiblajte! Ne občajte z njimi! Ravnajte z njimi kakor da imate gobave ljudi pred seboj! To so plačani lumpi“ itd. — Mi vprašamo škofa mariborskega: Ali mu je znano, da pišejo take reči duhovniki, ki gredo potem mašo brat? Ali ne zasluži ta znoreli pop, da bi ga prijel pošten kmet za ušesa in pretepel s pasjim bičom? Škof, napravi red, ker drugače si pomagamo na drug način.

Obsojeni! V predzadnjem listu smo objavili razsodilo. V prvaškem taboru vlada veselje, da smo morali plačati celih 20 K globo. Prvaki se vesele, kakor da bi bil „Štajerc“ najmanj na vesala obsojen. Cela stvar je pa čisto ednostavna. Celovški Breje nam je poslal „popravek“ in ker ga nismo objavili pod istim naslovom, smo bili obsojeni. In zdaj čujte: Kdor nam pokaže le en večji starejši list na Slovenskem, čigar urednik še ni bil obsojen, temu plačamo na roko 1000 kron. Seveda, mi smo bili radi popravka obsojeni, klerikalni časnikarji pasode večinoma radi častikraje. Kaplan Lampe v Ljubljani je bil radi obrekovanja na 6 mesecev jeze obsojen. Kaplan Korošec je sedel 3 tedne. Urednik „Domovina“ je sedel svoj čas 3 mesece. Duhovnik Žitnik je moral milo za odpuščanje prositi, da ga ni pustil neki delavec zapreti. Duhoven Drozd je dobil 7 let ječe radi goljufije. Cel list lahko napolnimo s takimi stvarmi. Torej, prvaška gospoda, pometaj pred lastnimi vratmi!

Zopet smo toženi, pa zopet se prav nič ne bojimo. Zlasali smo kmeta Roškarja v Kokošenaku, ker ne zna svoj jezik v pravem držati in — mož je šel in tožil. Tožbo se ne bojimo, ker vemo dobro, da ne moremo propasti. Zdi se nam tudi, da je sedel kmet Roškar le na limanice prvaških doktorčkov, ki čutijo pri njem nekaj drobiža. Zastopstvo Roškarja ima znani, sodnijsko kot ovaduh označeni dr. Brumen. Naši čitatelji bodo že razumeli, koliko je ura bila. Kmet Roškar tega danes še ne razume. Kadar bode odhajale njegove svile kronce v nenasitne žep prvaških odvetnikov, takrat bode tudi Roškar razumel. Pa bode pač prepozno...

Proti županu Ornigu se obrača strup prvaškega časopisa. To je stara pesen: kdor kaj napravi, tega kritikuje vsak paglavec; kdor sedi za pečjo, za tega se seveda noben maček ne mení. In ker prvaška gospoda ni toliko korajžna, da bi sama Orniga napadala, sklicuje se na graški list „Arbeiterwille“. V tem listu dopisuje namreč par osebic, ki so dobili zasluženo brcio iz Ptuja in se sedaj jeze in pene. In klerikalno časopisje, ki ima usta kot vrata pri hlevu odprta, kadar skuša očitati „Štajercu“ brezverstvo ali nemštvo, sklicuje se zdaj na članke brezverskega, nemškega juda Schacharla. To označi že napade. Ti ljudje, ki niso vredni, da bi županu Ornigu čevlje zavezali, napadajo moža zato, ker — dela in ne spi za pečjo! Poglejte si mesto Ptuj pred Ornigovim gospodarstvom, pogledajte si delo prejšnjega okrajnega zastopa in sodite potem kot poštenjaki!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Proti nemščini v šoli hujskajo nekateri s slepo strastjo. Občinski predstojnik v Ragoznici, kovač Brumen, je hud nasprotnik nemščine v šoli; ali sam pošilja svojega otroka v nemško šolo! In znani „kapo“ Brenčič v Ptuj ravnatako: sam hujska proti nemškemu poduku, ali svoje otroke pošilja v nemške šole. To so možakarji! Vodo pridigajo, sami pa pijejo vino.

Dr. Brumen v Ptuj, zastavonoša faliranih ptujskih prvakov, je baje največji prijatelj siromakov. Nekdo nam piše o tem možu, ki je pred sodnijo označen kot ovaduh, sledeče: pred kratkim srečam ubogo ženko, ki je na dr. Brumena na ulici nezmerno kričala, ga psovala in mu grozila s tožbo. Brumen pa ni žive črhnil, temveč je vse psovke v žep vtaknil. Ne vem, kaj je s to zadevo; morda nam pojasni možakar sam vse. Vsekakor se kaže Brumen v vedno lepši luči.

Šola v Ptujski okolici. Na naše pozive so vložili stariši v Ptujski okolici prošnjo, naj se uvede v 5. deškem in 4. dekliskem razredu nemški poduk. Veseli nas, da so to napravili in pričakovati je, da jim šolska oblast ustreže. Stariši so s tem izjavili, da priznajo in razumejo velik pomen nemščine v šoli in življenju. S tem se bodo izjalovilo tudi vse rvanje Bren-

čiča in minoritskega Vavpotiča proti nemškemu poduku. Priporočali bi tudi starišem drugih okrajev, naj porabijo s počitnicami dano priliko ter naj vložijo prošnje. Tako delo edino koristi bodočnosti otrok!

Breg pri Ptuj. Mrtvo truplo nekega starega moža so našli v hlevu gostilničarja Pogačnika na Bregu pri Ptuj. Ranjki, katerega je baje zadela kap, je doma v Pobrežu pri Sv. Vidu niže Ptuja.

Minoritska gospoda v Ptuj se trudi z vsemi kripili, da bi privlekla našo pozornost na-se. Za danes ne bomo odkrili vso trarino, ki se je nabrala v našem uredništvu glede Minoritov in posebno glede g. Vavpotiča. Ali mi svarimo gospodo resno in zadnjikrat, naj poneha z grdim hujskanjem, kajti drugače zapojemo pesen, ki ji bode dolgo v ušesih zvenela.

Iz Trbovelj. Pijani policaj Uršič nganja še nadalje svoje burke. Da bi imel priliko še nadalje obrekovati naš list, prijel ga bomo tudi danes za njegova dolga ušesa. Naglašamo pa že naprej, da vedo župan Roš in občinski svetovaleci davno že vse protipostavne lumparije tega človečeta, da se je že cele kupe pritohb napravilo, — ali pomagalo doslej ni ničesar. Ali se boji župan Roš tega Uršiča? Vsekakor je župan pred javnostjo in oblastjo odgovoren za počenjanje svojih policijskih služabnikov; vsa „junaška“ dela Uršiča gredo na rovež župana Roša. Mi pa bomo porabili vsa sredstva, da rešimo trboveljske prebivalce od nasilja pijanih ljudi, katerim je zakon deveta briga... Zahtevamo naprej, da nas Uršič toži, kajti pred sodnijo mu dokažemo vse, kar mu očitamo! Kdo je ta Uršič? Imenujejo ga „občinskega stražnika“ trboveljskega in to znači, da ima pravico proti postavi tako nastopati, kakor nastopajo tržaške barabe v starem mestu. Govori se, da je moral od orožnikov iti, ker je prerad v glazek gledal. Za danes očitamo Uršiču javno sledeče: 1) Uršič je skoraj vsak dan pijan kot krava in to v službi kot poklican „varuh zakona“; prorokujemo, da bode umrl na delirium tremensu (pijančevni norosti). — 2) Uršič pije in se opije ne samo v službi, temveč tudi v prepovedanih krajih (v t. zv. Gassenschankih). — 3) Uršič zanemara vsled pijanosti svojo službo. — 4) Uršič trka po noči brez povelja in vzroka na tuja stanovanja in vprašuje po starih, katera ga nič ne brigajo! — 5) Uršič aretirajo poštene osebe brez poviada in brez povelja; vključ temu, da je pri tem pijan tiči v tem ravnanju nepostavna omejitev osebne svobode. — 6) Uršič laže v službi čez svoje predstojnike na nesramen način. — 7) Uršič obrekuje in grozi v službi! — 8) Uršič se pretrepava v pijanem stanju in je tedaj nevaren, ker nosi in rabi orožje. — 9) Uršič je celo s svojimi tovariši policaji v sovražstvu in prepiru! — Toliko za danes. Ako ne dobi ta klavni vitez alkohola davno že zasluženo brcio, napišemo še dalje litanije. V teh točkah očitamo policaju Uršiču pijanost v službi, prekoračenje oblasti, omejitev osebne prostosti, — torej same pregreške, radi katerih bi moral sedeti v luknji. Uršič, ako nisi pijan, kadar čitaš te vrstice, toži našega urednika Karola Linharta v Ptuj. Linhart izjavlja javno, da je ta članek pisal in je pripravljen na tožbo! Ako pa pijani Uršič ne toži, potem župan Roš je vaša častna dolžnost, da napravite konec z njim in sicer takoj! Zakon je tudi nad Vami, gospod župan!

Rogaška-Slatina. Požarna bramba rogaško-slatinska bo 1. in 2. septembra obhajala 25 letnico, odkar se je ustanovila. Pričakuje se obilna udeležba bratskih društev.

Poroka na smrtni postelji. Zadnje nedeljo je bil v Sv. Vidu niže Ptuja na smrtni postelji poročen edini sin posestnika Friedla, kmalu potem je izdihnil.

Nevarni farški špasi. Vuzeniški kaplan je bil prestavljen; pred svojim odhodom se je šel posloviti tudi k župniku pri Sv. Primožu na Pohorju. Župnik je ukazal na kaplanovo čast streljati. Možnar se je razletel, en mož je bil takoj mrtev trije pa so nevarno ranjeni. To ima farška neumnost na vesti.

Klerikalno maščevanje. Na Vranskem je Brinovec znan kot najhujši farški podrepnik. Pred

kratkim je po noči vozil brez svetiljke, star močni čuvaj Pangartnik je to naznanil, kakor je to bila njegova dolžnost. Beinovec pa ga je zato iz maščevanja spravil ob službo.

Kaplan Rabuza. Šaleške kvaternice in plesnive tercijske so močno žalovale za svojim petelinčkom Rabuzkom, ko mu je orožnik precej trdno ovil „roženkranc“ okoli rok. Nasproti pa znano dekle v Plešicu, ki je zavaljo Rabuze popolnoma znorelo ter je baje od sv. Duha navdahnjeno, vedno upije: prokleti far, tisti Rabuza! — Mi mislimo, da se takih hinavcev in takih umazanih nasprotnikov kmalu in lahko rešimo!

Ljutomer. Nov urar. V Ljutomeru se je naselil nov urar g. K. Brotschneider, ki izvrstno in po ceni popravila ure in zato ga vsem prebivalcem v Ljutomeru in iz okolice prav toplo priporočamo.

Podivjani Čeh. Pri Hutterju v Ptuj u služi neki prav neumni Čeh, ki se je proti svojemu rojaku, ki si pošteno služi kruh, izjavil v neki gostilni: „Nemškega kruha ne maram!“ Tepec, kakšen pa je kruh pri Hutterju?

Vojnik — zmaga! Pri občinskih volitvah v Vojniku pri Celju so propadli prvaki popolnoma, združeni naprednjaki so zmagali. Čestitamo!

Iz Rogatac. Tamburaško društvo. Kaplan Žetnar. Naše žalostno tamburaško društvo, ki ga je ustanovilo naše kaplanče enako žalostno zaslovelo, obstoji iz 15 oseb, 13 moških in dveh žensk; ti dekleti so seveda samo zato tam poleg, da delata rahlosrčnemu kaplančku veselje. Zadržijo so uprizorili neko veselico, a pogoreli so, malo se jih je vsedlo na limanice, da bi šli gledat prvaško-klerikalne norije in komedije, le nekaj debelouhih fajmoštrov je tja prišlo. Neko dekle je igralo kraljico in je imelo na sebi — kratke kikle! Neki nagajivec se je pošalil: „Kedaj bodo take kraljice, ki bodo imele kratke kikeljce?“ Zato se tedaj briga Žetnarček, za šolo ne toli. Tri leta, kar je tukaj, niso bili otroci pri prvem obhajilu in otroci bodo zapustili šolo ko ajdi. Zato se pobrigaj, Žetnarček, ne pa za dekleško Marijino družbo, iz katere ti hodijo „device“ v kaplanjo, kjer znjimi lahko delaš, karkoli hočeš. Za zdaj pa adijo, Žetnarček in tamburaško društvo, morda se bomo zopet kmalu snideli!

Od Sv. Bolfenka pri Središču. Kardinal Zdravec. Naš ljubi kardinal Ivan je nekoč po zimi oznanil s pridigance svoj načrt za poslovanje med tednom. 1.) Kdaj smemo priti k njemu na pogovor; 2.) Kdaj ga smemo poklicati k bolniku na spoved; 3.) kdaj smejo naše ženske roditi in poslati h krstu; 4.) denar pa da sprejme brez izjeme vsak dan. Tega načrta pa se tudi drži kakor uš Madjara in zadržijo neko soboto ni hotel krstiti nekega novorojenčka, ki je bil jako rahlega življenja ter je pravil botri: „Gnes nam krstijo otroka.“ Tako tedaj skrbi slavni kardinal za napredek krščanstva v naši fari, da bi si celo ajde in židove rad odgojeval, samo da njegov načrt ne trpi.

V Kalobju pri Celju so dobili novega župnika. Farani so zelo razočarani. Medtem ko se je prejšnji župnik brigal za cerkev, politiko pa je pustil ob strani, — prišel je novi gospod z agitacijo proti „Štajercu“ in njegovi stranki. Kalobški možje svarijo fajmoštra odločno in resno, naj pusti politiko pri miru. Za telesni blagor skrbimo mi sami, — duša pa je vaša skrb!

Prvaško-klerikalna surovost. V Sevnici so pokazali podivjani prvaško-klerikalni fantalini vso svojo surovost in neolikanost. Po nekem sprehodu so se vračali otroci nemških starišev domu. Nosili so male lampjoničke in se vedli povsem mirno ter dostojno. Prvaško-klerikalni pobalini pa so jih čakali ob Simončevi krčmi ter napadali z vso divjostjo otroke. Več odraslenih je bilo ranjenih. Predsednijo se bode stvar končala. Napad je bil pripravljen in se je izvršil na roparski način. Prave pravičljivosti seveda se ne bode dobilo, kajti ti pravičljivostitelji so prvaški in dohtarski hujskači! Naprednjaki pa vidite iz tega napada, da od prvaških farjev nahujskani druhali niti vaša deca ni sveta. Vidite to, — in ravnajte se po tem!

Župnik Vaupotič v Podsredi je upeljal novo navado: na prižnici prečita verni občini našega „Štajerca“. Nas veseli ta upeljava. Ljudje se bodo le kaj koristnega naučili. Mi bi župniku

Vaupotiču celo primerno plačo dovolili, ako bi naprej v tem zmislu delal... Samo to ne vemo, kaj bo mariborski škof k temu povedal. Papežova okrožnica pravi, da mora škof take duhovne takoj brez uzmiljenja odstraniti! Ker ravno o Vaupotiču govorimo, naj še omenimo, da stannje v farovžu njegova sestra z otroci. To pač še nismo v katoliških farovžih doživeli! Ali je to v redu? Sicer pa, gospod črnosuknje! Vaupotič, bodite tako ljubeznivi, pa prečitajte ta člančič zopet na prižnici. Mi smo vam res hvaležni, prav iz srca hvaležni! V prihodnjih številkah priobčimo še nekaj, da bodele imeli dosti za čitati.

Sad klerikalne odgoje. Na Polzeli se nahaja neka rodbina, katera prav pridno in marljivo duhomorne suhoparne vodene liste n. pr. „Slov. gospodarja“, „Naš dom“, „Domoljuba“, „Slovenca“ čita. A njen predstojnik, knjižgaza, je tako pobožen in svet mož, da točno pri vsaki spremembi lune svojo pridno ženo in svoje pridne, že odrasle otroke temeljito naklesti, oklofuta in pretepe. Ali je to surovosti tudi naš „Štajerc“ kriv? Dkazano je zgodovinsko, da so največji suroveži pretepači edino le v klerikalni stranki. Njih pobožnost je le zunajna, hinavska, prililjiva in potuhnjena, le na oko, med tem, ko je njih srce ledenomrzlo, neumljeno, hudobno, surovo in kamenito do ubogih revežev. Nad vsakim revežem se dere, kakor berič nad ubogim kmetom o sredoveškem času. Naš stvarnik gleda le na kvaliteto naše duše, in na blago, dobro in usmiljeno srce; a na hinavsko, svetohlinsko zunajno življenje — ne!

Jezič si je pregriznila. Pekovka Kugler v Mariboru je šla pred kratkem okoli neke hiše, kjer so popravljali streho. Po nesreči je s strehe padla opeka na njeno glavo ravno v trenotku, ko je imela jezik med zobmi in tistega si je popolnoma pregriznila.

Divji bik. V Mariboru se je iz hleva posestnika Vurzerja vtrgal bik ter divjal po ulicah, da so se ljudje morali pred njim poskriti. Naposled je pridivjal celo na kolodvor in ko so ga tam hoteli vjeti, jo je odkuril v Karčvino.

Pomiloščen. Morilec Arzenšek iz Šmarja pri Jelšah, ki je zastrpil svojo ženo, kakor smo o tem poročali, ter bil pred celjskimi porotniki obsojen na gavage (vešala), je bil od cesarja pomiloščen in dobil le 20 let ječe.

Utonil je v Savi pri Hrastniku 19letni delavec Anton Bartol. Ni znal prav plavati in spustil se je v globočino, kjer je siromak našel smrt. — Pri Sevnici pa je neka 45letna ženska sama iskala smrt v valovih. Neko 17letno dekle, ki se je tam bilo slučajno kopalo, jo je rešilo, če ravno se je samomorilka proti temu branila. Domači prepri so ji baje zagrenili veselje do življenja.

Deželnozbornske volitve v brežiških kmetskih občinah se vrše 21. t. Prvaki so si zopet v laseh. Klerikalni prvaki kandidirajo nekega dr. Jankoviča iz Kozjega, liberalni pa tajnika brežiške posojilnice Kuneja. Jankoviča priporočajo farji, Kuneja pa prvaški uradniki. Nam se zdi, da je za kmete in delavce liberalni vrug toli vreden kakor klerikalni hudnik. Zato kmetje in obrtniki ter delavci: dokler vam gospóda ne preskrbi pravega kandidata, ne volite ne na desno ne na levo! Naši somišljeniki naj ostanejo raje doma, kot da bi pomagali nemu ali drugemu ljudskemu sovragu na krmilo. **Mi se torej ne udeležimo volitev!**

Iz Koroškega.

Premalo nemščine! Na skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Logatcu je ušla klerikalcem pametna beseda. To je skoraj neverjetno, ali istina je pa le. Urednik celovškega lista „Mir“ je namreč odkrito povedal, da se v koroških slov. šolah premalo nemškega uče. Tako je! Čudno srečo imamo mi hudobni Štajercijanci. Pridigamo in pridigamo in naposled priznajo naši najzagrizenejši nasprotniki, da imamo prav. Zakaj pa potem toli vroče krvi, ako trdimo nepobitno resnico, da je treba, treba in treba, da se nemščine učimo!

Nesreče. Na strmi gori Rtači je iskal neki Oraš planink (Edelweiss), pozneje so ga našli mrtvega v prepadu pod goro. — V Boštjanu na Brdi je konj udaril z nogo šestletno dekletce; sirtotica je kmalu umrla v groznih bolečinah. —

Na Skrbini pri Grabštajnu se je v odsotnosti matere s kropom poparil dveletni otrok posestnika Melharja in valed opeklin umrl. Mati se bo morala zagovarjati pred sodiščem, ker je otroka samega pustila v kuhinji. —

Toča. V zadnjem tednu je strašno razsajala nevihta s točo po nekaterih krajih Koroške, zlasti v Djkšah in okolici je napravila veliko škode.

Lov na testamente. Far je na denar tako požrešen kakor volk na ovco in v tem so si farji po celem svetu enaki. To dokazuje tudi slučaj v Rangerašdorfu blizu Spitala. Župnik Konaš je hotel obogateti na račun neke prav uboge rodbine, polastil se je baje testameta. Odgovorni urednik lista „Freie Stimmen“ je obljubil, da pred sodnijo lahko vse dokaže.

Nori ženski. Iz norišnice v Celovcu sta pobegnili dve nori ženski ter so se pritepli v Trg (Feldkirchen) v celovski okolici. Neka gostilničarka ju je spoznala, brzojavila v Celovec, odkod so takoj prišli iz zavoda uslužbenci ter spravili nesrečni ženski na varno.

Velik požar je upeljal v Štosavi pri Podklostru osem kmečkih poslopij. Ponesrečenec je vse zgorelo in k nesreči so to sami revni posestniki, ki niso prav nič, ali so le na majhno svoto zavarovani.

Po svetu.

Zaljubljen Slovenec. Neki Dreisibner iz Sv. Martina pri Varnbergu se je v Lebringu pri Lipnici zavaljo nesrečne ljubezni ustrelil.

Iz črneja brloga. Hervaški listi pišejo, da so se jezuiti v Zagrebu proti nadškofu dr. Posilovića pritožili. Nadškof jim daje baje premalo denarja; tudi bi postal rad kardinal, ali denarja ne pošilja v Rim. Denar je pa res vrag, celo škofo in jezuita ima pod svojo komando. — Pri zadnji deželnozbornski volitvi na Koroškem se je od strani klerikalcev zopet vero izražalo. Farji so izdali letake s „psnico“, v kateri pravijo: „Pokaži nam, Gospod, svojo moč“. Ali Gospod je pokazal svojo moč na ta način, da je dobil naprednjak čez 800 glasov več kot klerikalci. — O farških „konzumih“ piše klerikalni list „Grica“: „Ne moremo se ogrevati za zadrage, ki zavajajo kmete v večjo potratnost“ itd. Klerikalci zdaj sami priznavajo, da smo mi imeli prav, ko smo ljudi odvrčali od teh nesrečnih „konzumov“. — Ljubljanski listi očitajo kanoniku Sašniku, da je pred sodnijo in pod prisego po krivem pričal. Torej krivoprišežnik! — „Fihpos“ in njegovi tovariši klicajo može, žene, „kar laje ino gre“ na katoliški shod v Ljubljano. Koroški klerikalci so sami sklenili, da se ne udeležijo tega shoda. — Klerikalci hočejo izvoliti dr. Jankoviča iz Kozjega, liberalci pa nekega Kuneja. Prvaki so si torej zopet v laseh. — Mestni urad ptujski je naznanil, da tisti posestniki, ki bodo doslej krompir prodajali v Ptuj (Gospoke ulice), ne plačajo več štantnine. „Fihpos“ psuje to odredbo; takšna je „ljubezen“ klerikalcev do kmetov! — Urednik farškega lista „Mir“ je bil 6. t. m. pred deželnim sodiščem zaradi dveh slučajev častikraje obsojen. Prvaški listi molčijo o tem. No, saj so skoraj že vsi duhovniki, ki pišejo v liste, radi obrekovanja sedeli. Dr. Korošec je sedel 3 tedne, kaplan Lampe je 4 mesece dobil itd. — Načelnica Elizabetnega kloštra v Budimpešti se je zaljubila v nekega zidarja ter jo popihala z njim; v njegovih objemih je pozabila na samostan in trdi, da se dobro počuti. — Pater Schlenz v Rajhenbergu je bil obsojen na 15 mesecev ječe; uganjan je neopisne svinjarije z otroki in to večinoma v farovžu in v šoli. Bil je seveda hud klerikalec. Ali je tudi tega „Štajerc“ kriv?

Zmés. Pri otoku Lisi je imela naša mornarica manevre; streljalo se je ostrimi strelali in pri tem 4 mornarjev težko ponesrečilo. Maloveč pažnjeli bilo pač priporočati, kajti človeško življenje stoji nad parado. — Doslej so našli 1064 mrtličev onih rudarjev, ki so ponesrečili pred meseci v kurijerskih jamah na Francoskem. — Rusko mesto Sirenj je popolnoma pogorelo; 30.000 oseb je brez strehe; na stotine ljudi je zblaznelo ali v ognju poginilo. — Za škodo, katero je povzročil velikanski potres v San Francisku (Amerika), plačale bodo zavarovalnice (asekurance) 664 milijonov kron. — V Kapštatu (južna Afrika) so povzročili brezposelni Evropejci velike punte

in nemire. — Italjanski parnik za izseljence „Syrio“ je ponesrečil ob španskem obrežju. Utopilo je 522 oseb, med njimi tudi neki škof. — V razstavi v Milanu (Italija) je napravil ogenj na 4 milijone škode. — 30 božjepotnikov je umrlo v Vilanovu (Rusko) ko so se hoteli prepeljati čez reko. — Tovarnarji usnja (ledra) so podražili blago za 30 K od kile. — V spodnjem delu Savinjske doline je napravila toča zlasti pri Imelju veliko škode. —

Gospodarske.

Kako je letos sadje obrodilo? Dača za kuhanje sadja. Sadje, zlasti jabolka, trpijo sicer veliko od raznih škodljivcev, vendar se kaže, da bo letos jabolk dovolj. Malo težavo je pri vsem tem, kako naj se sadje spravi v denar? Če bo veliko sadja, kdo ga bo potem kupoval in po čem? Dozdej smo, kakor se da dokazati, največ sadja prodali na Nemško, sedle le takrat, če ga tam ni bilo. Ali zdaj je v Nemčiji dosti sadja, nemški sadjerejci trde, da bodo letos imeli toliko sadja, kolikor se ga bo letos v nemški državi potrebovalo in zato so na uvoz sadja iz drugih držav določili visoko carino. Zato se lahko zgodi, da bo cena za jabolka letos jako nizka in da se ne bo moglo v oddaljenejših krajih prodati, kakor je to bilo l. 1903.

Kadar je dobro sadno leto, pridobi se na štajerskem kakih 6000 vagonov sadja. Ali l. 1903 nismo skoro nič izvozili. Ljudje so bili prisiljeni, sadje spraviti v mošt. To pa je bilo le tistim mogoče, ki so imeli dosti posode za mošt. Tisti sadjerejci pa, ki niso imeli sodov, so morali prodati jabolka za slepo ceno. — V takem letu, ko se sadje ne more spečati, je edino pametno, da sadje oparimo (einmeischen) in napravimo iz njega žganje. Ali v Avstriji je, žalibog, vse tako uravnano, da je le kmetu na škodo. Od l. 1878 se je dača za polovnjak sli-vorke povišala od 14 K skoro na 100 K. Posledice tega neumnega povišanja dače niso izostale, kmetje so svoje kotle in rore za kuhanje žganja in posekali so slive za kurjavo. Zdej pa to, kar se pije po šnopsarijah, ni drugo kakor brozga, ki so jo napančali čifuti v Galiciji in na Ogerskem. —

Zato je bilo prav umetno in pametno, da so se merodajni sadjerejci letos dne 9. junija posvetovali o tem, kaj s sadjem, ako letos prav lipo obrodi ter se ne bo moglo prodati? Določili se, da se iz tega sadja napravi žganje, ki je jako žlahtno ter se prodaja najmanj po 200 K za polovnjak, ali obenem naj se strogo zahteva od vlade, da se dača na žganje znatno zniža. Vlada pa ima sveto dolžnost, da poskrbi za olajšanje izmozganemu kmečkemu stanu.

Listnica uredništva in upravnika.

Mozirje, Pesmi ne priobčujemo. — Sv. Lenart Mlzu Vel. Nedelje. Na dopise brez podpisa se ne oziramo. — Trbovlje. Dopis o Uršicu in človekoljubnem komiju smo prejeli prepozno. Objavimo ga prihodnjič. Le pišite nam naprej, kajti dobro vemo, da je v Trbovljah veliko gnilega. — F. L., Možganjce: Potrjujemo, da niste pisali ter tudi niste v nikakoršni zvezi z notico „Kaj delajo pravaško-klerikalni dijaki in počitniceh“. — Bralno društvo v Skalahu. Vasega „popravka“ ne objavimo, kajti vaša neumnost vpije vsekakor do nebes. — M. L. v Z.: S tako umazanim listom kot je „Kranjski Pankert“ se ne bomo prepirali, saj ga itak nismo ne čita. Sicer pa imenuje glavno glasilo kranjskih klerikalcev samo to čunjo list političnih lopovov. S političnimi lumpi se pečati je pod našo častjo! — Logarjevi: Naročnina od l. 1902 ni več 1 K 20 h, temveč 2 K.

Da je navadna žejna, nadležna želodčna kislina in pogostoma driska posledica uživanja zrnate kave, ni tako splošno znano kakor nje škodljivi vpliv na vso našo življenje. Takaj bi torej mirno še dalje jemali nase te posledice, ki so jako škodljive našemu zdravju in lahko povzročajo, žal tako pogostoma nepopravljivo srčno kap, ko bi se jim lahko popolnoma izognili z malenkostno izpremembo v napravljanju! Zmehčajte zrna kave, ako se ji nečete odreči docela, na pol s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo; tako doblite vonjavo, okusno in zdravju blagovno pijačo. Ze petnajstletna izkušnja in čimdalje večja priznanja Kathreinerjeve Kneippove sladne kave je to sijajno izpričanje. Za otroke, bolnike in slabotnike, katerim je zdravnik priporočal razburljivo zrna kavo, pa se priporoča Kathreinerjeva Kneippova sladna kava brez druge prinese, ker spriča poslušnega okusa po znani kavi izborna tekne ter je obenem rešila in krevlavora.

Loterijske številke.

Trst, dne 12. avgusta: 71, 18, 22, 89, 36
Gradeč, dne 28. julija: 25, 86, 61, 51, 79.

Svoji k svojim.

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, naprednjakov. Ogibajte se takozvanih „narodnih“ trgovin klerikalcev in prvakov!

Družinski blaginji je posvečena skrb naših gospodinj!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobri okus zrnate kave. Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so čestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime KATHREINER in zahtevajte le izvirne zavojke z varstveno znamko »župnik Kneippe«.

Najboljše klajno apno

se dobi samo pri

Adolfu Sellinschegg

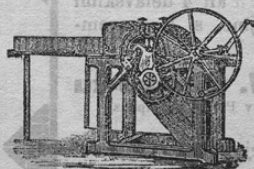
Ptuj nasproti mestnega gladišča (teatra).

Velik vinograd s posestvom

z obširnimi sadonosniki, eno uro hoda od Maribora, na jako dobri legi, se prodaja. Celotno zemljišče obsega 31 oralov in sicer 14 oralov je izvrstnega vinograda — izmed teh je 7 oralov zasajenih z ameriškano trto — dva oralna njive, 1/2 oralna gozda, kar ostaja, so travniki, ki so obmejeni z dobrimi, rodovitnimi sadnimi drevesi. Zraven je enonadstropna gospodarska hiša s prešo in vinskih kletmi, potem je še posebna preša s kletjo, 4 hiše za viničarje, vodnjak z zdravno vodo. Vse posestvo je arondirano, se drži skup in se z dvema prešama, z eno prešo za sadje, s sodi, z raznim orodjem in s 4 kravami vred, obenem tudi z letošnjo trgovijo zavoljo lastni-kove bolehnosti po jako nizki ceni prodaja. Natančnejše uljudno pove g. Jakob Purgay v Leitersbergu pri Mariboru. 416

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča
izboljšane
vitale (Göpel)
mlatilnice

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo vozni-ne prosto. Prodaja se tudi na obroke. ceniki se pošiljajo poštine — prosto in zastojno. —

Lastna zaloga v Mariboru v Viktringhof ulici.

Mlin

s 4 tečaji, kjer se melje prednja moka (Griesmühle), s stopami in z 8 orali zemljišča, ki obstoji iz sadonosnika, travnikov in njiv, se zaradi posestnikove starosti prodaja za 10.300 K — 4000 K lahko ostane na posestvu. Vprašati treba pri posestniku Francu Lorberju mlinarju pri Hrastovcu (Gutenhaag) pošta Sv. Lenart pri Mariboru. 410

Naznanilo.

Na nemškem deželnem ženskem učilišču (Landes-Lehrerinnen-Bildungsanstalt) v Mariboru se z dne 20. septembra t. l. prične peto šolsko leto.

Za sprejem zglasiti se je treba dne 17. sept. od 9—12. ure predp. in od 3. do 5 ure popoldan v ravnateljevi pisarni. Zato je treba tistim, ki svoje študije na zavodu nadaljujejo, zadnje semestralno izpričevalo, druge prosilke pa naj s seboj prinesejo sledeča izpričevala:

- 1) krstni in rojstni list;
- 2) zadnje šolsko izpričevalo;

3) zdravniško izpričevalo od kakega uradnega zdravnika, ki naj potrdi, da je prosilka telesno sposobna za učiteljski poklic;

4) v slučaju, da kaka prosilka ne prosi neposredno, izgotovljeno izpričevalo o ravnanosti. Razven tega je treba s predlogami pisem, risb in ročnih del izpričati spretnost v lepem pisanju, risanju in ročnih delih. Tiste, ki prosijo za sprejem, morajo biti nad 15 let stare ali morajo doseči od c. kr. dež. šol. sveta v Gradcu potreben starostni spregled (Alernsnachsicht). Dokaz, da ima prosilka potrebno predizobrazbo, se bo dne 18. in 19. sept. vselej ob osmih zjutraj pri spremni izkušnji izvršil in se bode izpraševalo iz sledečih predmetov: veronauk, nemški jezik, zemljepis in zgodovina, prirodopis, prirodoslovje (fizika), računanje, geometrično oblikoslovje, lepisanje, risanje in ročna dela. Tudi se bo na to gledalo, da so prosilke za sprejem nekoliko muzikalično izobražene in ali po svojem muzikaličnem posluhu in ritmičnem čuvstvu imajo zmožnost doseči zadostnih uspehov v glasbenem poduku. Ob enakem izidu pri vsprejemni izkušnji ima prednost tista prosilka, ki je dosegla že predpisano postavno starost.

Zapisnina pri sprejemu znaša 10 K, šolnina, ki se mora vselej naprej plačati, znaša 10 K na mesec.

Zadostno podprte prošnje za znižanje ali oproščenje od šolnine, katerim naj se priloži zadje šolsko in ubožno izpričevalo, naj se naslovijo na štajerski dež. odbor in naj se izroče do l. oktobra pri ravnateljstvu zavoda.

Ponavljalni izpit se vrši dne 19. septembra ob treh popoldne.

Kdor se želi udeležiti neobligatnega poduka v igranju na vijolino, v slovenščini in francosčini naj to pri zapisu naznani.

Štajerski deželni odbor,

Trgovski učenec

z dobrimi šolskimi izpričevali se sprejme v trgovino s špecerijskimi in deželnimi pridelki pri

Adolfu Sellinschegg

v Ptuj.

Trgovska učenka

nemški in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožna, šolsko izobrazbo, se takoj pod jako ugodnimi pogoji sprejme v veliki trgovini z mešanim blagom. Vprašajte pri Adolfu Orlu v Šoštanju na Sp. Štajerskem.